

Štev. 6.

V Ljubljani, 1. rožnika 1912.

Leto XIII.

Ah, zapojte!

Ah, zapojte, drobne ptice,
pesem tisto o mladosti,
ko nasmeh spreleta lice,
ko je srcu vsega dosti!

Ko se spev in cvet srečuje,
misel je molitev vsaka,
ko čez nebes ne potuje
groza temnega oblaka!

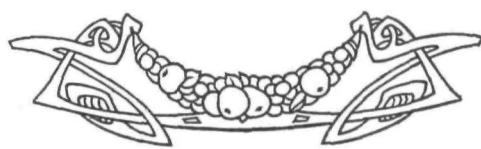
Glej, stezé čez plan belé se,
vijejo, gubé se v gaju —
tam razveseli srce se,
v božji družbi, v zlatem raju . . .

Zahrumeli so viharji
na življenja moji cesti.
Hrepelim po rožni zarji,
padam slep in nem v bolesti . . .

Stopil bi na stezo eno,
a sem negotov koraka,
za mladostjo izgubljeno
hrepeneče srce plaka . . .

Ah, zapojte, drobne ptice,
pesem tisto o mladosti,
ko nasmeh spreleta lice,
ko je srcu vsega dosti! . . .

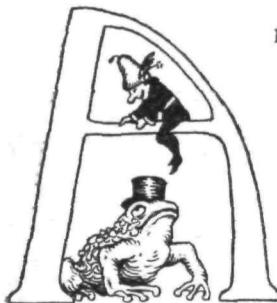
Fran Žgur.

CVETKO GORJANČEV:

Kaj imaš rajši? . . .

nica in Tončka sosedova sta se pa res hudo bali krvavega moža. Pa saj se ga je tudi druga vaška deca, pa še kako! Toda jaz vem najbolj za tedve, ker smo bili — kakor sem rekel — sosedji in sem imel Tončko in Anico, posebno še Anico, kako rad in mi je tudi ona zaupala vse in tudi to, kako se boji krvavega moža. Kadar je prišel po cesti kak siromak, ki je imel zavezan obraz, je vselej zbežala, ker je mislila, da je krvavi mož, pa da krvavega obraza noč pokazati.

Nekega večera pa sem sedel pred hišo pod črešnjo in gledal, kako je prižigal sveti Peter v nebesih zvezdice. Kar je pritekla — bogvedi odkod — Anica, razposajena kakor je bila vsa, me udarila z ročicami po kolenih, me pogledala v oči in se zasmejal kot prepelička med pšenico, pa me vprašala:

»Ti, Jože? Kaj imaš ti rajši: pisano palico ali krvavega moža?«

Mislil sem, da bi se ji zameril, če bi rekel, da imam rajši krvavega moža, zato sem rekel kakor v dvomu:

»Pisano palico.«

»Jože, ti si malopriden. Jaz imam pa rajša krvavega moža kakor pisano palico.«

Začudil sem se, ona pa je stisnila z vprašajočim pogledom rdeče spodnje ustno med bele zobčke in nestrpno čakala nečesa.

»Zakaj imaš rajša krvavega moža, Anica? Ali se ne bojiš, da bi te vzel s seboj?«

»O, le naj me vzame, se ga čisto nič ne bojim!« je odgovorila.

»Zakaj ne?« jo vprašam.

»Zato, ker je krvavi mož Kristus, pisana palica je pa — kača.«

Tako je dejala in se je prešerno zasmajala, in zalesketali so se ji očki veselja.

»Oj, ti poredna Anica ti!«

»Vidiš ti pa nisi vedel tega, jaz pa sem.«

»Ker mi ni še nihče povedal; kdo je pa tebi?«

»Ne povem tega, ker bi mi potlej ničesar več ne povedal.«

»Čakaj! Kaj imaš pa ti rajša: rdeče miške ali sive psičke?«

Z dvomom je pomislila.

»Sive psičke,« je končno odgovorila.

»Jaz pa rdeče miške,« sem dejal jaz.

»Zakaj?« je vprašala.

»Rdeče miške so črešnje, sivi psički pa krompir.« — In Anica ljubi črešnje nad vse. »Hej, Manček! Kdo pa sedaj ni vedel?«

»Prej pa ti nisi vedel...«

Stisnila je glavico v moj naročaj in se zasmajala kakor v zadregi.

Solnčece.

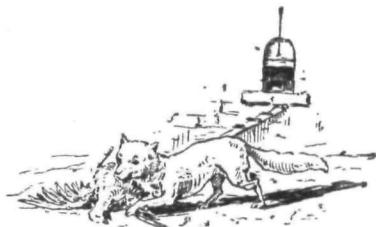

*Od matere — zarje, od jutra — očeta
je solnčece vzelo slovo,
s plamenečo palico in z ognjem v očeh
odšlo je čez daljno goró.*

*In romalo je in romalo je
z ljubeznijo polnih rok —
zadovoljnost je sipalo, veselje in mir
po širnem svetu okrog.*

*Zvečer pa utrujeno praznih rok
v naročje je materi palo —
kot v postelji mehki, kot sredi blazin
v večeru zlatem zaspalo . . .*

Tone Rakovčan.

FRAN KOŠIR:

Iz Studenic na Boč.

Potopisna črtica.

Dragi Makso!

Binkoštih sem pohitel zopet v ljubo vas domačo k svojim dragim. Napravil sem tudi majhen izlet. Evo Ti par besedic o njem!

Bil je lep dan, zarja je pogledavala sem izza Klečkih in Prihovskih vinskih goric, nebo je rumeñelo, in rosne kaplje so se lesketale po drevesnih listih; tam nekje v vznožju Boča se je oglašal v smrečevju droben krilatec in krožil mične pesmi svoje. Rodilo se je krasno majevo jutro, jutro, ko sem vzel pot pod noge ter jo krenil na Boč.

Steza drži zadaj za cerkvijo in samostanom, v katerem samotarijo nune-magdalenke, to je spokornice. Samostan ali, kakor navadno pravijo ljudje, »klošter« je ustanovila Zofija Rogaška, vdovela po Rihardu Saneškem l. 1237. Cesar Jožef II. ga je — kot mnogo drugih — odpravil s cesarskim pismom z dne 30. oktobra 1781. l. Samostan so izpremenili za nekaj let v sodišče. Imelo ga je tudi v posesti par imenitnih in imovitih mogočnjakov, ki so jim morali plačevati podložni kmetje desetino ter jim delati raboto. Od l. 1883. so v samostanu zopet redovnice. Samostan s sličnim redom kot je v Studenicah je le še eden po vsem katoliškem svetu, in sicer tam nekje na Pruskiem.

Za samostanom je obsežen vrt, ki ga obmejuje na zahodni strani Studeniški potok, na vzhodni pa 3—4 metre visok zid.

Sel sem ob žuborečem potočku ter dospel v par minutah v takozvani Stajngraben.

Odpre se ti diven pogled. Pred sabo vidiš samo golo pečevje, obstoječe iz sivobelega kamena, apnenca. Nehote spreleti človeka zona v nadeji, da se bo zdajinzdaj zakotalila navzdol visoko nad twojo glavo daleč tja v zrak moleča skala ter te nemara zmlela kakor mlinski kamen koruzo. Tukaj ima izvir tudi Studeniški potok, ki, izvirajoč izpod majhne spoke, dela krasen, 6 m dolg slap. Potoku ne zmanjka vode niti ob najhujši suši: saj pravijo, da zajaema vodo iz jezera, nahajajočega se v jedru Bača. V jezeru sameva baje zmaj, ki je ob svojem času grozno razsajal ter zahteval vsak mesec par prav dobro pitanih volov. Končno se je vendor ugnal ter sedaj mirno spi. Le ob daljšem deževju — kar se pripeti le vsako tretje leto po ustnem izročilu — ko začne teči voda zmaju v grlo, se prebudi in kota po jezeru, kar provzroča silovito bučanje in bobnenje.

Studenice.

Od Štajngrabna naprej drži preko Boča prelaz, po katerem se vije leno liki kača vozna cesta.

Pogledal sem na uro. Minilo je baš eno uro hoda, ko sem bil na vrhu prelaza na Velikem travniku, Frmilah, kot pravijo ljudje. Pravljica ve povedati, da je stala tukaj pred davnimi, davnimi časi obsežna vas z bogatimi, a jako prevzetnimi in brezbožnimi prebivalci. Zadela jih je zato šiba božja. Pogreznila se je vsa vas s stanovalci vred.¹⁾

V bližini sta še dva manjša travnika. Toda na nobenem ne zraste nad pol decimetra visoka trava. Bog je takrat proklet zemljo, da ne obrodi nič kaj posebno.

Na Velikem travniku sem legel na trato in razmišljal... osobito o Bočanih, o ubogem, a zadovoljnem ljudstvu, ki je po večini razkropljeno po svetu po raznih rudokopih, zakaj domača gruda ne more preživljati vseh, ker je preskopa v rodovitnosti.

Zrl sem na vse strani. Zahodno, kakih pet minut od mene, stoji bela cerkvica sv. Marjete, kostrovniška podružnica. Kot majhen dijak sem bil večkrat z drugimi pri sv. Marjeti na »žegnanju«. Najbolj mi je takrat vedno ugajalo trjančenje. Le pomisli! V zvoniku visi majhen zvon. Pod njim stoji cerkovnik, držeč v eni roki kamen, v drugi pa kladivo, tolče menja s kamenom in kladivom po zvonu, vmes pa brca z desno nogo, da tako potrkava ob zvon z žvenkljem, ki ima privezanega na vrv, vrv pa nataknjeno na nogo. Ker je zvonik nizek, lina pa precej velika, se vsa umetnost cerkovnikova vidi prav lepo.

Ko sem se na Velikem travniku malo spočil, sem se zopet vrnil v Studenice, v dragi kraj domači.

Makso, le ven na plan,
na vrh planin

Ti kliče

Tvoj

Fran.

¹⁾ O Velikem travniku sem pisal obširneje v Kosijevi „Zabavnici knjižnici“, če se ne motim, l. 1905.

Pesem nabornikov.

*Mi fantje — kot hrastje orjaki —
mi v sukno vojaško gremó:
oj, zbogom, vi mamica, očka,
ostani Bog, sestra, s tebó!*

*In šopek — korajža za trakom,
a žalostno nam je srce,
na ustnih nam vriski — veselje,
v očeh pa so grenke solzé.*

Cvetko Gorjančev.

Povest o življenju.

Pred hišo na griču naš dedek sedeva,
otrple si ude na solncu ogreva,
otrokom smehlja se, zgovarja se z njimi
o lepi mladosti, pomladji in zimi . . .
Otroci krog njega pode se kričeč
ter s petjem in igrami čas si krateč;
le malemu Jošku za igre nič ni,
najrajši na klopi pri dedku sedi
in vedno posluša povesti lepé,
ki dedek obilo na pamet jih ve.
„Oj, dedek, povejte še ono o sebi,“
poprosi zdaj Joško, in dedek začne:
„Trpin sem bil, bolje godi naj se tebi!

Ko majhen še bil sem,
metuljčke lovil sem;
ko večji sem zrasel,
že kravo sem pasel;
ko fant sem postal,
sem kopal, oral,
kosil, a domá
sem cepil drvá.

Opešali oče,
svoj dom mi dadó;
pa kaj se s tem hoče,
če meni nikdo
tu nič ne pomaga!

Najetev je draga,
kaj sam bi začel?

Sesedovo Mino
za ženo sem vzel,
da mi živino
in dom opravljala,
šivala in prala,
otroke zibala . . .

Jaz spet sem oral
ter v brazde sejal . . .

Kar njiva rodila,
sva z njo omlatila
in v kaščo znosila
za zimo dolgó.

Tako mi prešlo
za letom je leto,

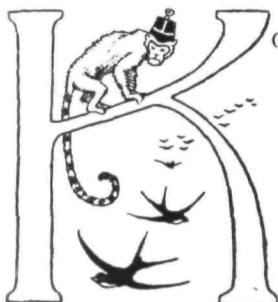
a večkrat presneto
nam šlo je trdó!
Otroci bi jeli,
pa kje naj bi vzeli;
otroci bosi,
za šolo godní,
denarja nič ni!
Odrasli vseeno
po svetu so šli,
in delo pošteno
zdaj vse prezivi!
Med trudom, trpljenjem
in vednim borenjem
postaral sem se;
na mesto pa moje
tvoj oče je svoje
zastavil roké.
Ko strohnel jaz že
v prah drobni bom v jami,
a ti Bog ve kje
boš tam za gorami
kruh služil si svoj:
takrat pa tu tvoj
bo oče posedal,
in kakor zdaj jaz
rad vnukom povedal
v pouk, kratek čas
povest o življenju
in njega trpljenju.“

Zamisli se Joško
in potlej de moško:
„Kaj res je na sveti
naš rod le zato,
da večno trpeti
bo moral tako?!
Po svetu bom šel
in srečo tam vjel,
prignal jo s sebó
in z nje pomočjo
na ta-le bom grič
postavil — gradič!“

Fr. Rojec.

LAD. O.:

Število zvezd.

oliko je pač zvezd? To je vprašanje, ki ne morejo nanje z gotovostjo odgovoriti niti zvezdoznanici. S pomočjo izboljšanih daljnogledov in fotografičnih plošč je možno dandanes najti na nebu tudi male zvezde, o katerih se pred desetletji niti sanjalo ni.

Pred nekaterimi meseci je izšla knjiga o zvezdah, ki krasijo večerno nebo. V tej knjigi objavljeno število presega vse dosedaj priobčene podatke.

Grški zvezdoznanec Hiparh je pred 2000 leti našel okolo 1000 zvezd, ki jim je določil mesto. Gdanski mestni svetnik Hevelius, ki je v 17. stoletju izdal seznamek zvezd, je našel že 1564 zvezd ter označil njihovo mesto na nebu. Do 19. stoletja je število naštetih zvezd v vsakem novem seznamku naraščalo, ker so se pomožna sredstva zvezdoznanstva vedno bolj izboljševala. Tako je leta 1830. mogel Bessel našteti že 62.000 zvezd in njegov pomočnik Argelander, ki je pozneje nadaljeval to proučevanje, je leta 1860. označil število zvezd s 314.925. Od teh jih je odpadlo na najsvetlejše na prvi velikostni razred 10, na drugi razred 37, na velikostni razred 9 do 9 in pol pa nad 237.000 zvezd.

Nekoliko let sem se trudijo zvezdoznanici, da bi napravili fotografično karto, ki se bi raztezala na vse nebo. Na tej karti sodelujejo vse znamenite zvezdarnice.

Nedavno temu je astronom Gore priobčil uspehe svojega štetja, ki ga je izvršil s pomočjo najboljših kart. On je podal število vseh zvezd, in sicer 64.184.757. Od teh je na obeh zemeljskih polovicah videti z neoborenim očesom le okolo 5700 zvezd, a na naši severni poluti celo le 2200. Seveda ni niti število Goreja popolno. Pozneja pozvedovanja to število gotovo povečajo.

V nekem časopisu, ki govori o zvezdah, čitamo:

Ko je kralj v neki narodni pripovedki stavil vprašanje: »Koliko je zvezd?« so mu odgovorili: »Toliko, kakor je peska v morju.« Kralj je bil zadovoljen s tem odgovorom. A vendar ni bil odgovor zanesljiv. Peska v morju še ni nihče seštel, a zvezde pa je baje zanesljivo seštel neki angleški astronom. Delo je stalo seveda mnogo truda, a prišel je vendar do zaključka, da je s prostim očesom vidnih zvezd 7647. Od zvezd prve do devete velikosti jih je 630.000, a do desete velikosti 2.311.000. Ne ene več in ne manj. — Naj verjame, kdor hoče verjeti!

Rsnica bo bržkone ta, da natančnega števila zvezd danes še ne poznamo, a da je število zvezd ogromno.

Grožnja.

Pedenj možek, mali Tuk,
prag prestopil hiše;
ptička poje mu: Kukuk,
stopi v goro više! —

V črni gori zidan kal,
bistra v njem je voda.
Ko bi lice si izpral,
bi ne bilo škoda!

Zima dolga, dan in noč
spal si čez navado.
Pomlad tu je, zima proč,
kakšno imaš brado?

Da te vidi turški car,
sabljo bi zasukal,
v ptičnik bi te stisnil star,
brado ti pocukal!

Fran Žgur.

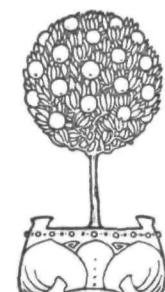

Prvošolec na Juliju Valantu.

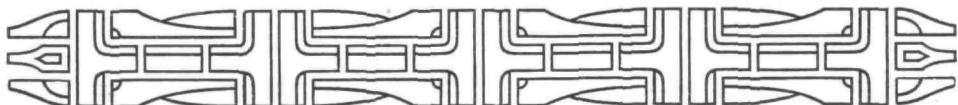
(† 13. IV. 1912).

Res je to prišlo nenačno —
kot črna nevihta v dan:
bilka slednja se strese
preko jasnih poljan.

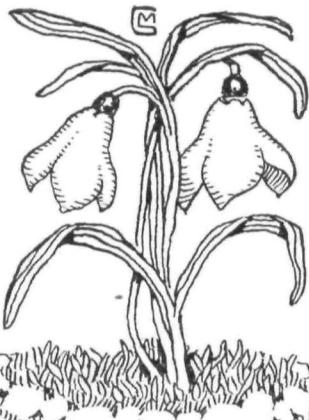
Pa ne plakaj, otec,
majka, ne toči solzá;
pač si morala znati,
da si rodila ga
smrtnega! . . .

Cvetko Gorjančev.

PRILOGA

ZVONČKU

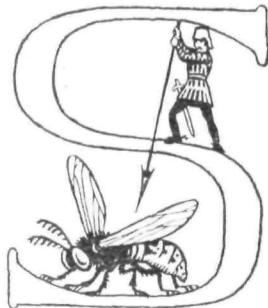
JOS. VANDOT:

Desetnica.

Planinska pripovedka.

(Dalje.)

IV.

olnce se je nagibalo k zatonu. Lepo in škrlatno so se zasvetili mogočni snežniki. Nekje daleč v dolini je pritajeno šumela voda; padala je preko visokih skal in je brzela med belim prodom navzdol. Njeno pritajeno šumenje je prihajalo gor na pisano senožet, kjer je cvetelo tisoč in tisoč cvetov. Lahen in prijeten vetrec je zapihal sem od belih skal. In takrat so se napotile ovce beketajoč proti staji. Lenčica je šla za njimi. In ko je izginila zadnja ovca v staji, je še lepo zaprla leso. Potem pa se je napotila proti koči. Odprla je vrata, pa je pokukala noter. Nič drugega ni bilo tam notri kakor preprosta, iz desak zbita postelj. Nastlana je bila s slamo in suhim senom. Lenčica je položila v kot svojo culico in jo je potem razvezala. Vzela je iz nje staro obieko. Preoblekla se je; svojo pražnjo obleko pa je skrbno zravnala in jo položila kraj postelje.

Solnce je že zašlo, in tudi škrlatna zarja na visokih snežnikih je izginila. Pričelo se je mračiti, in izza strmih Polic je že pogledal bledi mesec. Lenčica je stopila pred kočo, da počaka treh bratov orjakov. Ni je bilo strah in tudi bala se ni. Hm, kaj ji morejo bratje orjaki? Prišli bodo, a jo bodo ošteli, ker je pomagala Jelki, da je pobegnila. A naj jo oštejejo, naj jo odvedejo gor v črno jamo! Vse bo potrpela. Samo, da je našla in rešila ubogo Jelko.

Sedla je Lenčica na klopcu pred kočo. Glavo je podprla z roko, pa je mislila na Jelko. Gotovo je že pribrežala ubožica domov. Morebiti trka ravno v tem trenutku na vrata domače hiše. »Odprite, mamica! Jelka trka,« tako pravi in trka. In tedaj se odpro hipoma vrata. Na pragu stoji mati in jo gleda. Jelka se je pa oklene okrog vrata in joka od veselja: »O, mamica, kaj ne poznate več svoje uboge Jelke?« — Takrat pa jo že objame mati in jo dvigne v naročje. Nese jo v hišo in kliče že od daleč: »Oče, Jelka se je vrnila ... Oj, naša ljubač, draga Jelka, Jelčica!...« Tako govori mati; oče pa stoji kakor okamenel sredi izbe in ne more verjeti svojim očem. Radost mu sije iz oči, radost in velika sreča. Takrat pa se ga že oklene hčerka okrog vrata. »Odpustite mi, oče, da sem vas žalila tolikokrat in sem bila tako trdosrčna in ošabna,« pravi Jelka in obljubi: »Saj ne bom nikoli več, oj, zdaj ne bom nikoli več.« — In radost zavlada v sosedovi hiši, velika radost, ker se je vrnila izgubljena hčerka. Še nocoj se razglasiti po vsi vasi, da se je vrnila izgubljena Jelka. Pri treh bratih orjakih je morala pasti ovce. Bridko in bedno življenje je živila. Pa je prišla Lenčica-desetnica. Rešila jo je in jo je poslala domov. Oj, kako je nocoj po vasi vse veselo! Le na Bregarjevem domu vlada žalost. Oče in mati sedita žalostna pri mizi in povešata glave. Leščerba brli na mizi. Tam na dolgi klopi pa sede ljube sestrice in zdihujejo: »Uboga Lenčica, zlata naša sestrica ...«

Mislila je tako Lenčica na klopci pred kočo. Glasno je vzdihnila, ko se je domislila doma. A tedaj je zašumelo glasno v bližnjem grmovju. Lenčica je vzdignila glavo. Pogledala je v ono stran in je zagledala tri črne, kakor smreke visoke postave, ki so stopile izza grmovja in so se bližale koči. »To so bratje orjaki,« je pomisnila. »Bog ve, kaj porečajo, ko ne dobe več Jelke?«

Bratje orjaki so stopili h klopcu. Prvi je dejal skledico mleka na klop, drugi pa skledico rumenega močnika. Molčali so in niso pogledali deklice. Lenčica pa je vstala in je voščila prijazno: »Dober večer, strici orjaki.«

Osupnili so orjaki. Pogledali so na deklico in so se začudili. Videli so pred sabo tuje dete, ki ga še niso nikdar videli. Začudili so se in so vprašali drug drugega: »Kaj pomeni to? Kaj je to?«

Prvemu orjaku se je zasvetilo v glavi. »Jelka je pobegnila,« je dejal. »In ta deklica ji je pomagala.« — Obrnil se je naglo k Lenčici in je izpregovoril, da je odmevalo daleč naokrog: »Kdo si?«

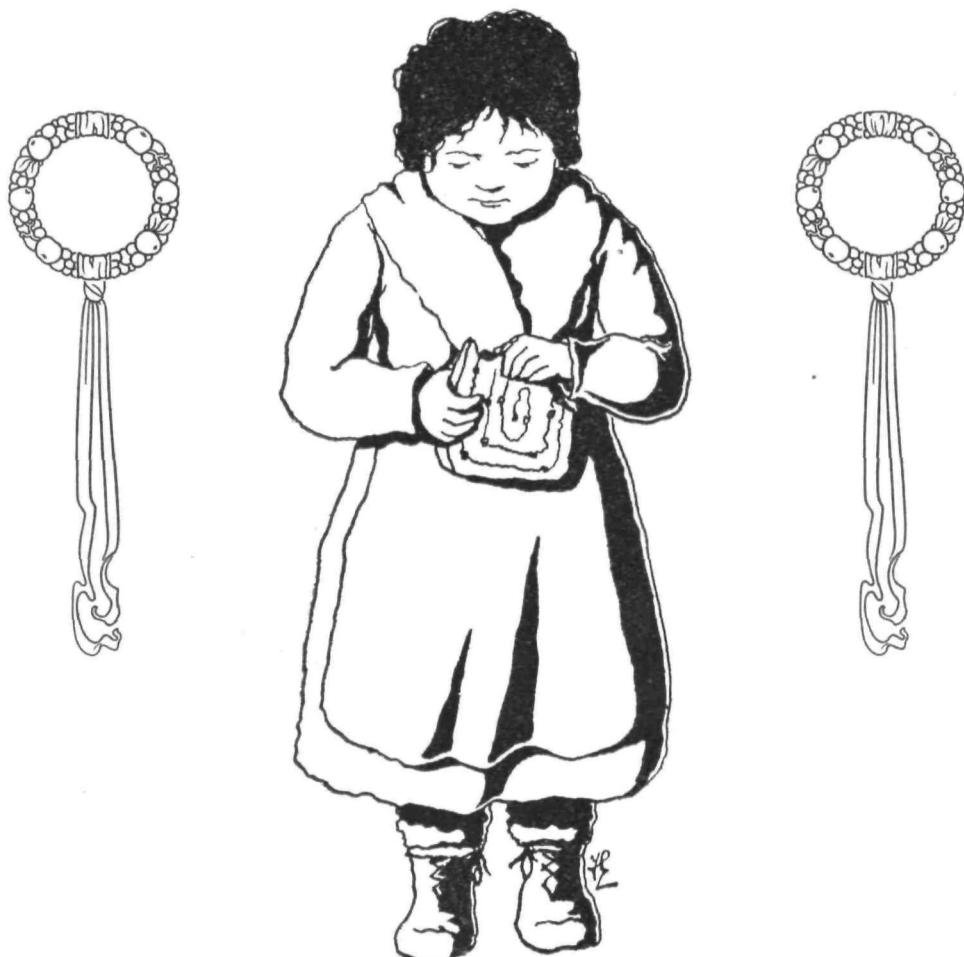
A Lenčica se ni prestrašila. Mirno je pogledala orjaku v obraz, pa je odgovorila mirno: »Lenčica — desetnica sem.«

»A kje je Jelka?« je nadaljeval orjak. In Lenčica je odvrnila brez strahu: »Domov je šla. Zdaj se gotovo že raduje pri ubogi mamici. Oj, tako se mi je smilila, ko sem jo našla — ubogo svojo Jelčico. Pa sem jo komaj prisilila, da je ubežala.«

Poslušali so jo orjaki in so jo začudeno gledali.

»Ali pa tudi veš, da boš morala zdaj ti ostati tukaj?« je govoril spet prvi orjak. »Ali veš, da te vzamemo za kazen gor v črno votlino, kjer ne boš videla ne zlatega solnca, ne belega dne?«

Grozeč je bil orjakov glas, in njegove oči so se bliskale. A Lenčica se ni stresla, ampak se je nasmehljala: »Oj, rada trpim, stricí orjaki, oj, rada. Samo, da vem, da je Jelka zopet doma pri zlati mamici... Vesela vam

Lenčica je rumeno potičico.

bom pasla ovce, če mi pustite, in bom prepevala vesele pesmi. Uboga desetnica sem, pa nimam doma.«

Spogledali so se orjaki in niso rekli besedice. Samo namežikovali so si in so šepetalni, Lenčica je stala pred njimi in jih je gledala proseče. Naposled se je obrnil zopet prvi orjak k nji, pa jo je vprašal z mehkejšim glasom: »Ali si ti ona deklica, ki je podarila danes beraču rumeno potičico?«

»Da, jaz sem bila,« je odgovorila Lenčica. »Oj, tako se mi je smilil ubogi starček! Hudo mi je bilo, ker nisem imela drugega nego rumeno potičico, ki mi jo je spekla mamica za brašno.«

Nič več niso govorili orjaki. Obrnili so se in so odšli preko senožeti. »Lahko noč, strici orjaki!« je zaklicala Lenčica za njimi. A orjaki niso odgovorili. Izginili so onkraj senožeti, in Lenčica ni videla nič drugega več nego srebrne mesečne žarke, ki so drhteli nad širno, dehtečo senožetjo. Zmigala je Lenčica z glavo. Použila je svojo večerjico in nato se je napotila v kočo. Pokrižala se je in je pokleknila. Ko je odmolila svojo molitvico, je legla na borno postelj. Kmalu, kmalu je prišel k nji zlati spanec in jo je zazibal v mehke sanje. Skozi okence so se kradli srebrni mesečni žarki; tiho so drhteli po borni koči, kot bi čuvali malo deklico, ki je sanjala tam na postelji o zlatem domu in se je smehljala v lepem snu.

Prvi svit belega dneva se je zasvetil na visokem vrhu temnega Razorja, ko so se odprla vrata ubožne koče. Lenčica je stopila na prag in se je ozrla v nebo. Še so se svetile komaj vidno drobne zvezde. Toda polagoma so gasnile, in žarela je samo še jasna jutranjica. Lenčica je stopila k studencu. Lepo se je umila in je stopila potem k staji. Odprla je leso in je zaklicala: »Oj, ovčice, zaspanke! Kaj hočete prespati zlato zoro, ve zaspanke poniglavе?«

»Be-be-be,« so se odzvale ovce in kar hipoma so se zgrnile okrog nje. Vsako je pobožala Lenčica po mehkem vratu in jim je govorila prijazne besede. Razkropile so se ovce po širni rosni senožeti, in takrat je sinil hipoma beli dan v zagorski svet. Snežniki so zažareli v rdeči zarji, da se je zdelo, da je objel hipoma goreč ogenj te visoke do neba kipeče skale. Strmela je Lenčica vsa začudena v to gorsko krasoto. Z rokami si je zasenčila oči, pa se je čudila. Tedaj pa je zašumelo kraj nje in, ko se je ozrla, je zagledala pred sabo brata orjaka.

»Dobro jutro, stric orjak,« mu je voščila prijazno. Prijazno ji je odzdravil orjak, pa je rekel: »Pridna deklica si, Lenčica. Tako zgodaj si že pokonci, in zlatega solnca ni še nikjer.«

Gledala mu je deklica v obraz in se je čudila. Zakaj orjak se ji je zdel podoben onemu ubogemu beraču, ki mu je podarila rumeno potičico. Samo da ni imel sive brade, ampak dolgo, črno.

»Prinesel sem ti kosilce, da ne boš lačna,« je nadaljeval orjak. »Glej, usmiljena si bila z ubogim beračem in si mu storila dobro. Nismo hudobni mi bratje orjaki. Poplačati ti hočemo ono, kar si storila beraču. Ni ti treba hoditi tako za ovcami kot gizdavi Jelki. In tudi peti ti ni treba. Veš, hoteli smo Jelko samo kaznovati, ker je trdosrčna in prevzetna. Upam, da se je poboljšala tu. — Ti, Lenčica, pa pasi lepo našo živinico. Videla boš, da ti ne bo žal.«

Rekel je tako orjak. Položil je kosilce na klopec kraj koče in je odšel v skalovje. »Hvala lepa, stric orjak,« je zaklicala Lenčica za njim. Pogledala je na kosilce in se je začudila. Oj, na klopeci je ležala rumena poti-

čica, še lepša, še večja nego ona, ki ji jo je bila dala dobra mamica za brašno. In kraj potičice je stal pisan lonček, v lončku pa je bilo polno sladkega medu. Razveselila se je Lenčica. V srcu pa si je mislila: »Ne bo mi hudega pri bratih orjakih. Lahko mi bo življenje kot nikjer v daljnem, tujem svetu.«

Vesela je bila Lenčica, da je zašla na zagorsko senožet. Rešila je ubogo Jelko in je našla lepo življenje. Ne bo se ji treba klatiti po širokem svetu; ampak blizu doma bo živelja tu na senožeti lepo in krasno življenje pri bratih orjakih. Oj, dobro, da je zagledala nad silnim Razorjem zlato ptico, ki ji je pokazala pot na širno senožet. — Lepo in pridno bo pasla ovce. Morda se še prikupi bratom orjakom — saj hudobni niso. Hm, in potem — no, hm, in potem jih poprosi tupatam, da jo puste domov k liubim staršem in dragim sestricam. Pa jo nemara orjaki tudi puste, nemara ...

Ko se je domislila Lenčica tega, je zavriskala na glas. Toda takoj je prestrašeno utihnila. Začula je žalostno in obupno beketanje tam kraj senožeti. Naglo je hitela tja; preko senožeti je hitela in je obstala nad globokim prepadom. Begala je tam ovca sempatja. Ozirala se je v prepad in je beketala obupno. Lenčica je pogledala v prepad. Daleč tam spodaj je zagledala na ozki polici belo jagnje, ki je klicalo s slabim glasom mater na pomoč. Zašlo je jagnje; na ozko polico je prišlo in ni moglo ne naprej, ne nazaj.

»Oj, jagnje, ti ubogo jagnje!« je zaklicala Lenčica. Krčilo se ji je srce, ko je gledala na ubogo živalco, ki je klicala tako žalostno. Oj, zdajpazdaj se nagne in se prekotali v prepad. Zdrči navzdol in prileti z razbito glavo na dno prepada ... Stresla se je Lenčica ob tej misli in si je od strahu zakrila oči z rokami. O, ne, o, ne! Ne sme poginiti jagnje — ne sme! Njegova pastirica je in njena dolžnost je, da ga reši. Toda kako?

A Lenčica se ni pomisljala. Pričela se je plaziti po navpični steni. Varno in previdno se je oprijemala škrbastih robov in se je spuščala navzdol. Nad njo navpična stena, a pod njo črni prepad, čigar dna niti videti ni mogla. A ni se ustrašila vsega tega. Vedno niže je prihajala. Le s težavo je še dobila za noge varne podpore. Pač so že skeleli prsti, ki so jih ranili škrbasti robovi. A Lenčica se ni zmenila za to. Saj je vedela, da prihaja vedno bliže k ubogemu jagnjetu. In res — še preden si je mislila, je stala kraj njega na ozki polici.

»Ti ubogo jagnje!« je izpregovorila, ko je dospela do tresoče se živalce. Stisnilo se je jagnje k nji, in Lenčica ga je dvignila na rame. Obrnila se je vstran, da si najde tam zložnejše poti. In spet se je plazila, plazila. Krčevito se je oprijemalo jagnje. Čutila je Lenčica njegovo težo. Znoj ji je tekkel curkoma z obraza, in težko je sopla. Kakor v sanjah se je oprijemala trde, mrzle skale in je plezala kvišku. Noge so se ji pričele šibiti in prsti, ki so ji krvaveli, so postajali vedno bolj trdi in neokretni.

»Samo še tri hipe!« je vzdihnila Lenčica. Z zadnjimi močmi se je vzpela kvišku in se je dvignila na zadnjo polico. In tedaj se je oddahnila. S hrba je snela jagnje in ga je postavila na polico. Veselo, radostno beketojoč je pohitelo jagnje preko police in se je vzpel na drugi strani k materi, ki ga je pozdravljala z glasnim beketanjem.

»Oj, pa sem ga rešila!« se je razveselila Lenčica. Prijela se je za skalo, da bi se dvignila in stopila na varno senožet. Toda hipoma se je zamajala skala. Odkrhnila se je in se je skotalila z glasnim ropotom in truščem navzdol. Odmevalo je od vseh strani, in zdele se je, kakor da bi se bil oglasil v prepadu grom.

Hitel je kamen navzdol. Vzkliknila je Lenčica, ko ji je zmanjkalo hipoma trdih skal. Hotela se je hitro oprijeti drugega roba. Toda bilo je prepozno. Zdrknila je s kamenom v globoki, črni prepad...

Tam gori na senožeti pa se je stiskalo rešeno jagnje k materi. Mati pa je beketal glasno, da je odmevalo od sivih pečin. (Konec.)

Povsod vse cvete, zeleni . . .

Povsod vse cvete, zeleni,
in ptička znaša gnezdo.
Cvetica k solncu hrepeni,
in solnce išče zvezdo . . .

Čuj, himno sveto poje les,
in radost prsi dviga,
v valovih zlatih iz nebes
ljubezni plamen šviga . . .

In sokol, glej, gospod višav
se vtopil v solnčno krije;
a slavček — pevec je dobrav —
se vtopil v melodije.

Nebo nad mano — baldahin,
oltar — vsa zemlja v cvetju,
molitev molim praha sin,
ves v blaženstva objetu!

Fran Žgur.

Pomladna.

(Naši Olgi.)

*Na stezico, ki v dobrave sanja,
pa se lahka senčica naslanja;
ej, dekletce, spejva po tej poti,
ta gre sreči najini nasproti!*

*Tam drevesce šopke vejic klanja,
vse na njem cvete, dehti, poganja —
tam, sestrica, v senco bova sela
in mladosti pesemco zapela . . .*

Tone Rakovčan.

Večerna.

*Iz lin čez polje pridrhtel
je nežen glas,
čez polje in čez travnike
skoz okno k meni v vas.*

*In z njive je ljudi pozval
domov,
na delo njihovo vsejal
pa svoj je blagoslov.*

*Za poljem vetrec se zbudil,
čez žito zrelo prišumel,
čez travnike zelene tri
še on je k meni v vas prišel.*

Cvetko Gorjančev.

V cerkvi.

*Na lestenec tam zlatem
solnčen zajček igra,
v pestrobojnem krilcu
se svečicam belim smehlja.*

*In svečice liki neveste
si dajejo bele roké
in v lahnem, počasnem krogu
do zajčka se bratca vrte.*

*Lestenec ves pa obdaja
kadila čaroben val –
ah, pri pogledu na zajčke
i jaz sem kot on mlad postal.*

Tone Rakovčan.

Jurjeva.

*Čez zeleno goró
sveti Jurij gre,
pred njim trate zelené,
za njim cvetke cveto.*

*Pa res: kaj cvetov
je sveti Jurij nasejal;
pa še v srce mojé
je rdečih lučk prižgal.*

Cvetko Gorjančev.

Povodni mož žvižga rakom.

IVO TROŠT:

Naročilo.

ilavčeva mama je bila nevarno bolna. Stregla ji je večinoma hčerka Danica. Devetletna deklica se ni niti premaknila od njene postelje. Dobro je dela bolnici njena ljubezen. Zato je često naskrivnem pretakala solze, da bo morala najbrž vkratkem ostaviti na svetu tujim, nezanesljivim rokam tako ljubljeno dete kakor je njena edinka Danica. To bojazen je tudi potožila sosedam, ki so jo obiskovale in tolažile: »Umirite se, Milavka! Danica je poslušna hčerka.

Nikdar vas ne zabi. Spomin na mamico jo bo vedno opozarjal na zlate nauke, ki ste jih nji vsadili v mlado srce!«

Za hip je bolnico to zares umirilo, zakaj Danica je bila njena zvesta hčerka, ki je poslušala mamo slehrni dan in tudi poizkušala umeti nje nauke. »Previdna bodi, pametna in poštena v življenju. Po življenja trnjevi poti se ne hodi lahko. Ako se pa izogiblješ trnja, zaideš na napäčno stezo, ki te privede v pogubo. Na trnjevi poti, glej, da ne izkrvaviš in omagaš zaradi premnogih ran, ki jih zadaje brezozirni svet, ne poznavajoč nič drugega kot svojo nenasitno korist. Treba ti bo torej mnogo previdnosti in modrosti, da se ne zamori mlado življenje ali da ne zajde in se ne pogubi v blatu, v nižini strasti in greha.«

To previdnost in modrost bi bila mama ostavila Danici kot najboljšo doto, ko bi le mogla.

»Pride vihar, pa zamori moje delo. Pride izkušnjava, in Danica se izogne neprijetni poti premagovanja, pa zagazi na vabljivo cesto pogube.«

To je strašilo Milavčovo mamo, da ji je srce trepetalo za srečo cvečtoče hčerke.

Neki večer je bila Danica jako trudna in zaspala. Bolnici je bilo namreč prejšnjo noč slabo, in otrok je moral bdati pri nji vso noč. Podnevi ni utegnila zaradi dela zatisniti očesa. Mlad človek pa potrebuje spanja in kruha.

Daničin oče je bil tvorniški delavec, ki je imel tiste dni službo ponoči, a podnevi je moral počivati, da je bil zanaprej sposoben za delo.

Prej cvetoče lice nežne Danice je zato bledelo, oku je bilo medlo in hoja neodločna.

Mama je vedela, zakaj vene njeni cvetki, a pomagati si ni mogla.

»Pojdi, hčerka, in zaspi,« jo je silila nocoj, ali Danica se ni premaknila od njenega znožja in zatrjala, da lahko ostane še nekaj časa. Toda trepalnice so ji lezle skupaj, spanec je siloma zahteval svoj davek. Vnovič jo je opozorila mamica, naj gre in se odpočije. Ako bo potreba, jo že pokliče. In zopet se je branila deklica: »Mama, kdo me pa pokriža in odene, ko ne morete vi? —«

»Pridi bliže, dete moje, da te pokrižam in da zaspis!«

Danica se približa, in mama dvigne s poslednjo močjo tresočo roko ter jo pokriža na čelu, na ustecih in na prsih: »Bog s teboj! Zaspi, Danica! Ko mene ne bo več, pride slehrni večer k tvoji postelji angel varuh, pa te pokriža namesto mene prav gotovo in vselej, dete moje, kadar zmolilš molitvico njemu na čast srčno in Bogu vdano. Potem razpne svoji perutnici, in pod njim boš spavala sadko kakor v mojem naročju. Ničesar se ti ni treba bati. Večerne molitvice k angelu varhu, Danica, nikoli ne pozabi, če ne, ne pride k tebi in te ne blagoslovi. Tedaj bo žalostna tudi tvoja mamica.«

»Nikoli, mamica, nikoli je ne pozabim, nikoli ne boste žalostni.«

»Hvala lepa, Danica. Pojdi in zaspi. Še nocoj pride angel varuh. Pokriža te in odene.« Milavčeva mama vzdihne milo, hoteč se obrniti za odhajajočo hčerkko, pa se ne more zaradi bolečin. Opotekaje je poiskala Danica v kotu svojo posteljico. Mama jo je res v duhu še poslednjič blagoslovila. Tedaj je pa hčerka že odmolila angelčku varhu molitvico in zaspala.

Mama je slutila, da je večer njenega življenja blizu in smrt na pragu. Pričakovala je mirno konca, kakor leže zvečer v posteljo človek, ki je ves dan pridno delal, pa mu spanec trudnemu zatisne oči, da sanja o tem, kar je storil podnevi dobrega.

Rada bi bila mama še živila zaradi Danice in njenega očeta, toda neno prešibko telo ne zmore bolezni. Tako je rekел zdravnik.

Njeno življenje ni bilo mnogo več kot samo trpljenje. Zato mirno pričakuje plačila na oni strani groba, ozdravljenha vseh bolečin in težav. Duša ji je zahrepela po rajskevi višavah.

Na mizi je brlela ponočna lučca in vabila na zaprto okno vešče, ki so se zaletavale v steklo in po vrsti padale na tla, želeč k svetlobi. Milavčeva mama jih ni slišala. Kakor se je napol okrenila, da bi pogledala za odhajajočo hčerkko, tako je ostala. — — — Njeno izmučeno telo se je zganiilo, kakor se zgane še nekajkrati človek v težkem snu, pa je otrdelo.

Ponočne vešče so se še zaganjale v šipe na oknih, a k luči niso mogle. Tudi Danica jih ni čula. Spala je, kakor da bi jo angelci zibali. Sanjala je sladke sanje, da je prišla tudi nocoj mamica, pa zares, k njenemu ležišču ter jo pokrižala in odela. Že davno je ni bilo, ker je bila bolna, da ni mogla s postelje. A sedaj bo vse bolje. Smehljala se je in lepa je bila nocoj njenamamica. Zopet bo veselje v mali družinici in središče vse radosti bo zopet ona — Milavčena Danica. Pa bi Danica ne spala sladko nocoj po tolkih prečutih nočeh? In kaj je še rekla mamica:

»Pridna si, Danica! Tudi nocoj, tako trudna in zaspvana, nisi opustila večerne molitve. Le moli, dete moli, da ne bom žalostna.«

S temi besedami je odšla mamica, in hčerkka je vnovič začela molitvico k angelu varhu, kakor jo je naučila mamica, ko je prvič znala klicati mama-ata. Toda nocoj nikakor ne more končati molitve. Zdi se ji, kakor da ji brani neka skrivna moč. Začne drugič — nič, tretjič — tudi nič. Do konca ne more. Nemirno se zgane na postelji in zavpije: »Mama,

mama! Še zdaj nisem rekla: amen. Oh, mama, zakaj ne morem? Pomagajte!«

Na mizi je še brlela medla ponočna lučca, v okna so se zaganjale vešče. Danica odpre oči in vidi, da je sanjala. Morda je pa le resnica. Vstane in gre praviti lepe sanje svoji mamici.

Kdo opiše strah, grozo in žalost uboge deklice, ko ni mogla mamice prebuditi in je šla klicati sosedje, ki so prišle in ji povedale, da se njena mama ne prebudi nikoli več.

*

Dolgo je žalovala za dobro mamico. Njeno naročilo je zvesto izpolnjevala. Vsak večer je došla mamica, jo je odela in blagoslovila. Priplaval je z višav njen angel, ki je nad njo razprostrl svoja krila, da je spala.

Prišli so na pot Daničine mladosti tudi tisti časi, ki se jih je bala že njena mama. Trnje težav in beda v življenju sta silili deklico na lepša pota, na gladke steze, a nevarnejše njeni nedolžnosti. Sedaj je šele spoznavala opravičeno bojazen svoje mamice na smrtni postelji. Izkušnjave so jo vabile na pota nepoštenosti, pa jo niso izvabile. Vedela je, da jo varuje angel varuh in pa pokojna mama, pa jo je mahnila brezskrbno neki dan mimo največjih nevarnosti in izkušnjav. Vabljivo se ji je zdelo življenje brez težav, brez truda in bridkosti, pa se ji je zahotel po njem.

Tisti večer ni opravila večerne molitve. Pozabila jo je. Tisti večer tudi ni bilo mamice, ni bilo angela. Prebudila se je ponoči in je izkušala moliti, pa tudi ni mogla, zakaj neki skriven glas ji je zašepetal: Večerno molitvico opravljal zvečer. Kako moreš reči: Ljubi angel, varuh moj, mene varuj ti nocoj; ako molиш zjutraj?

Danica se je spomnila onega groznega večera, ko ji je poslednjič priporočala mama: Moli, moli! Spomnila se je, da je mama vedela, zakaj ji to priporoča. Zavedala se je, da nekaj ni prav storila in s solzami je močila svoje zglavje.

Poslej je vedno zvesto izpolnjevala mamičino naročilo, pa je tudi ostala pridna in poštena.

Mamica jo je vsak večer pogrinjala in blagoslavljala, in angel je razprostiral nad njo svoja krila.

Šopek pesemc na grob materi.

Otroci, prosite meni za smrt!

„Vzredila sem vas, vzgojila sem vas,
in vsak ima kruha — za silo;
življenja dovolj mi je bilo!
Nič dobrega nimam: život moj je strt,
otroci, zdaj prosite meni za smrt,
ker smrt je edino rešilo!“

Za tebe ne bo preteško slovo,
od žitja res nimaš užitka;
umem, da si željna počitka!
Beseda pa taka prodira srce,
četudi obenem haldi nam gorje,
tolažba je blaga — a bridka!

Proti domu.

*V ozadju Pohorje leži,
pod njim se cerkvica blesti;
oj, ljubi kraj, moj rojstni raj,
pozdravljen mi!*

*Kako po tebi si želim,
kako po tebi hrepenim!
In vendar — oj! — kako nocoj
se te — bojim!*

*Da tovor nesel bi težak,
tako zastaja mi korak,
in prsi mi nocoj duši
ta gorski zrak . . .*

*Med drevjem se beli že dom,
a v moji duši raste dvom:
Bog ve, Bog ve, če živo še
jo videl bom!*

Ali me poznaš še, mati?

*Ali me poznaš še, mati?
Svoj pogled upira v me,
in oči ji omeglele
hipno zablesté.*

*S trudno glavo mi pokima:
„O, moj ljubi, dragi sin!”
Hoče kvišku, pa omahne
groznih bolečin.*

*Rada bi mi nekaj rekla,
glas ji v prsih obtiči,
iz oči pa njena duša
jasno govori.*

*Govori še o ljubezni,
ki navdaja ji srce,
ki do zadnjega utripa
v smrti ne zamre.*

Enkrat me še prekriži!

*Ko v zibelki sem dremal,
si križala me često,
da angel varuh v spanju
bi varoval me zvesto.*

*In kadar sem odhajal
na pašo ali k šoli,
prekrižati me nisi
pozabila nikoli.*

*S tem znamenjem sva prvič
se v mestu poslovila,
in rada si ga vedno
v slovesu ponovila.*

*Enkrat me še prekriži
na vroče moje čelo,
da bo življenje moje
tvoj blagoslov imelo!*

*Enkrat me še prekriži,
okrepi v duši nade,
da vidiva se zopet,
ko zemlja name pade!*

L. Černej.

Prazen strah.

Priobčil *Iv. Erbežnik.*

Kdo zna prav razložiti to podobo?

Rešitev in imena rešilcev priobčimo v prihodnji številki.

Kako je treba ravnati s petrolejskimi svetilnicami.

Posoda pri svetilnici, v kateri je petrolej, se mora od časa do časa izplakniti z tako vročo vodo, ker petrolej vedno izločuje nesnago. Stari stenj iz prejšnjega leta rabiti je najbolj napačna štedljivost, ki se maščuje

s slabo svetljoto. Stenj se ne sme pirezavati, temveč se mora ogorek s papirjem odrgniti. Votli prostor pod lučjo se mora vsak dan izdrgniti z bombažem, ki se navije okolo kake treščice, da se ne zbirajo tam saje in ogorki stenja, kar provzroča smrad. Da cilindri ne pokajo, ni druge pomoci, kakor kupiti le najbolje blago ter jih

varovati prevelike izpreamembe v temperaturi pred prižiganjem svetilnice. Svetilnice, ki stoejo v nezakurjenih prostorih, se morajo prenesti že četrte ure neprižgane tja, kjer naj gorijo.

Umeten hlad.

Umeten hlad imajo, in sicer v Ameriki. V St. Louisu že dlje časa posluje tako podjetje, ki svojim naročnikom ob vročini pošilja v stanovanja hlad ravno tako, kakor dobivajo plin za razsvetljavo. Sedaj so to napravo uvedli po vseh velikih ameriških mestih. V kleti naročnikove hiše se nahaja osrednja shramba za ledeno vodo, ki jo ohranja na določeni stopnji topline posebna mrzla mešavina, dohajajoča po ceveh iz tvornice, kamor se potem po istem potu vrača. Iz te osrednje shrambe dviguje in razdeljuje posebna sesalka to ledeno vodo ter jo goni po cevi po sobah. V Ameriki pa res znajo!

Žepni robci.

Še nedavno so trdili, da je žepni robec uvedla neka Benečanka v 12. ali 13. stoletju. Sedaj pa se je zvedelo, da so že Rimljani in Perzijci nosili s seboj po tri žepne robce, pravzaprav kose belega platna, bogato okrašenega. Dva takia robca so nosili za pasom, enega pa v roki. Niso si pa brisali nosu, temveč z enim so si brisali potni obraz (sudarium), z drugim usta (orarium), s tret-

jim pa so si pokrivali glavo proti solnčnim žarkom. Najdragoceniji žepni robec ima dandanes italijanska kraljica. Vreden je 120.000 K ter je tako lahek, da se ga na roki ne čuti, in tako tanek, da se ga hrani v zlati škatlici, ki ni vecja od lešnika. Dragocene zbirke žepnih robcev je imela vdova Napoleona III., nadalje pa tudi papež Lev XIII. Dandanes ima krasno zbirko žepnih robcev avstrijska nadvojvodinja Marija Terezija.

Drevesa, ki nimajo žuželk.

Ena izmed čudežnih prirodnih posebnosti Južne Afrike je takozvano »kihalno drevo«, ki je dobilo svoje ime odtod, da ga ne more nihče prepiliti, da bi pri tem ne moral kihat; zakaj njegov prah deluje prav tako kakor tobak za njuhanje. Nobena žuželka, noben črv se drevesu ne približa; njegovo listje ima jako grenak okus in njegov les se vodi potopki.

Starost dreves.

Najkrajše življenje imajo jablane; nekatere vrste dočakajo jedva 40 let. Bršljan živi 450 let, javor 500, breza 600, pomarančno drevec 620, cipresa do 800, plantana in lipa do 1000, jelka 1200, hrast 1500, cedra pa celo do 2000 let. V Kaliforniji je dreve, ki je baje staro 5000 let.

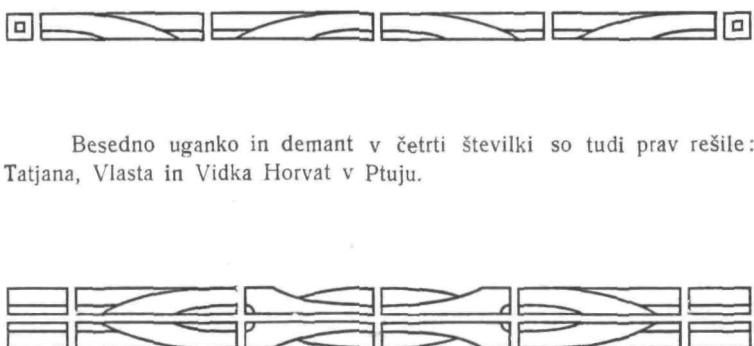
Rešitev besedne naloge v peti številki.

Vsek zase, Bog za vse.

Prav so jo rešili: Stanko in Boris Samsa, učenca v Ilirske Bistrici; Saša Ličan, Mirko in Slavka Žnideršič, učenca in učenka v Ilirske Bistrici; Cirila Brezovnik v Vojniku; Josip Karba, učenec v Mariboru.

	V		
m	a	s	l
r	a	k	
	k		
k	o	z	a
m	a	k	
	s		
A	t	e	n
B	o	B	e
n	o	s	
	g		
C	e	z	a
g	a	d	
	v		
t	r	s	k
K	r	e	a
	t	e	t

Besedno uganko in demant v četrti številki so tudi prav rešile: Tatjana, Vlasta in Vidka Horvat v Ptaju.

:: KOTIČEK GOSPODA :: DOROPOLJSKEGA

Cenjeni gospod!
Narisala sem tudi jaz zastavico v podobah in jo Vam pošiljam.
Pozdravlja Vas
Vlasta Rudeževa.
Grad Tolsti vrh.

valnica. Radoveden sem, ako bodo naši ljubi kotičkarji pogodili, kje je skrita Dora? — Pozdravi svoje starše!

Za danes sem Vam zopet nekaj naslikal. Gotovo bodo slike mnogim ugajale. Prosите še g. D. Humka, naj nas še nauči risati. Kdo in kje neki je ta gospod? Gotovo bi Vam ustregel, če bi naslikal kralja Matjaža, v Indiji Korandomdiji in marsikaj drugega. Prosim za kratke odgovor.

S spoštovanjem
Janez Veronik v Reki.

Kako je v Norotanu.

Dora, Dora, kje si ti,
žoga kar na teh leži!

Odgovor:

Ljuba Vlasta!

Kakor vidiš, priobčujem Tvojo zastavico, ki pa je pravzaprav takozvana skri-

Kadar jelša dozori,
nese gožo in cepi,
slokobedri gre župan
česen mlatit v Norotan.

Odgovor:

Ljubi Janez!

Priobčujem tudi drugo Tvojo podobo:
Pri fotografu.

Le pošlji mi kralja Matjaža, v Indiji Koromandiji in še kaj drugega! — G. Dragotin Humek je strokovni učitelj na meščanski šoli v Krškem. — S tem mu sporočam Tvojo prošnjo in prepričan sem, da ji kmalu ustreže, saj je prijazen in postrežljiv gospod. Piši mu pa še Ti, da bo več izdal!

*

Velerodni gospod Doropoljski!

Namenila sem se, da Vam pišem kratko pisemce. Prijateljica Anica mi večkrat posodi »Zvonček«. Jako rada ga čitam, posebno pa Vaš kotiček. Tudi jaz bi rada naročila »Zvonček«, a sedaj mi še ni mogoče. Nabirani tudi kroglico iz štaniola in obrabljene poštne znamke v prid »Družbi sv. Cirila in Metoda.« Ako dovolite, Vam bom večkrat pisala. Veselilo bi me, ako dobim kmalu Vaš cenjeni odgovor.

Z odličnim spoštovanjem Vaša vdana

Ivana Golija
v Begunjah pri Cerknici.

Odgovor:

Ljuba Ivanka!

Piši mi večkrat — vselej, kadar Te je volja! Veseli me, da Ti je v mislih koristna naša šolska družba, ki jo moramo vsak po svoji moći podpirati!

*

Velespoštovanji g. Doropoljski!

V začetku svojega pisanja Váš prav lepo vprašam, če smemo tudi me, ki nismo naročene na »Zvonček« Vam pisati. Zato

pa ne zamerite in oprostite moji drznosti, da Vam kar meni nič — tebi nič pišem. Če boste, čestiti gospod Doropoljski, mojo prošnjo uslušali, prosim Vas, tedaj odgovorite v »Zvončku«. Moja prijateljica je naročena nanj ter mi bo pokazala Vaš kotiček. Hočem Vam pa tudi o sebi kaj vedati. Hodim v sedmi razred k sv. Jakobu v Šolo. Učimo se mnogo lepih reči. Danes je prišel g. nadzornik pogledat, kako se kaj imamo in učimo. Vprašani sva bili moja součenka in jaz. Mene je še posebno povalil. Izpričevalo sem imela še precej dobro. Poboljšala sem sedem reči, a dve poslabšala, namreč risanje in pisanje. Imela sem šest dve, drugo pa ene. Zdaj Vas pa prosim, da v odgovoru moje napake pravite. Za danes pa zadostuje!

Milica Sperlingova
v Ljubljani.

Odgovor:

Ljuba Milica!

Kakor vidiš, mi smete pisati tudi ve, ki niste »Zvončkove« naročnice. Seveda bi mi bilo ljubše, da bi bila tudi Ti na »Zvonček« naročena. Ali se ne more zgoditi, da ustrežeš tudi Ti moji želji, kakor ustrezam jaz Tvoji?

*

Dragi gospod Doropoljski!

Sedaj Vam hočem prvkrat nekaj vrstic napisati, ker sem čitala v »Zvončku«, da Vam pišejo tudi šolarji iz drugih krajev. Stara sem enajst let. V Šolo hodim v II. razred. Imam še dva mlajša bratca, Stanislava in Viktorija, pa štiri večje kakor sem jaz in dve sestri. Ali bi bilo mogoče, da bi to pismo natisnili v »Zvonček«?

V Šolo hodim vsak dopoldne. Učimo se brati, računati, pisati, peti, telovaditi, krščanskega nauka in ženskih ročnih del. Najrajša se učim peti, brati in ženskih ročnih del. Sedaj je pismo dokončano! Kadar mi pade kaj več v glavo, ali Vam smem pisati?

Srčno Vas pozdravlja Vaša zvesta

Marija Hladnikova
iz Bašlja.

Odgovor:

Ljuba Marija!

Kakor vidiš, je mogoče, da pride Tvoje pismo v »Zvonček«, in kadar ti »pade kaj več v glavo« — kakor praviš sama, le sedi in mi zopet piši! Na posebnem listku me vprašuješ, koliko stane »Zvonček«? Tega Ti pač ni treba posebe praviti. Na drugi in tretji strani ovitka vsake številke vidiš to napisano. Poglej!